

22 Luchtvaart

Luchtvaart

Aan de orde is het **tweeminutendebat Luchtvaart (CD d.d. 21/04)**.

De voorzitter:

Ik stel voor dat we meteen doorgaan met het tweeminuten-debat Luchtvaart. Ik heet de beide bewindspersonen van harte welkom in vak K. Ik geef het woord aan mevrouw Kröger namens de fractie van GroenLinks-Partij van de Arbeid. Ik wijs zowel de deelnemers van dit debat als de beide bewindspersonen erop dat we volgens het schema om 18.45 uur hoofdelijk gaan stemmen.

Het woord is aan mevrouw Kröger.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Ik heb een drietal moties, dus ik ga snel voorlezen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Lelystad Airport een geldige natuurvergunning nodig heeft en voornemens is een nieuwe aanvraag te doen;

overwegende dat dat de emissies van Lelystad Airport onder meer neer zullen slaan op de Veluwe, waar PAS-melders, natuur, woningbouw en wegenaanleg, concurreren om dezelfde schaarse stikstofruimte;

verzoekt de regering om ervoor te zorgen dat het mogelijk wordt voor het Rijk om in samenspraak met lokale overheden een belangenafweging te maken over de inzet van schaarse vrijkomende stikstofruimte en hierbij woningbouw en PAS-melders te prioriteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kröger en Grinwis.

Zij krijgt nr. 1272 (31936).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het kabinet voornemens is om Lelystad Airport voor militaire doeleinde te gaan gebruiken;

overwegende dat dit economische kansen biedt voor de regio, waaronder het uitbouwen van expertise op luchtvaart-technologie en onderhoud;

verzoekt de regering om in aanloop naar de besluitvorming over Lelystad Airport als commercieel vliegveld ook de economische kansen uit te werken van een scenario waarin het vliegveld louter wordt gebruikt voor militaire doeleinden en General Aviation, zoals nu reeds het geval is,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kröger.

Zij krijgt nr. 1273 (31936).

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Tot slot.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de minister voornemens is om de Gezondheidsraad te vragen de gezondheidsschade van de luchtvervuiling van Schiphol nader te laten onderzoeken;

overwegende dat naast luchtvervuiling ook geluidsoverlast grote gezondheidsgevolgen heeft en de cumulatie van alle gezondheidsschadelijke effecten nooit gezamenlijk is onderzocht;

verzoekt de minister om, los van de procedures rond het LVB, een gezondheidseffectrapportage (GER) in opdracht te geven die breder en completer kijkt naar de gezondheids-effecten van Schiphol op omwonenden en werknemers,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kröger.

Zij krijgt nr. 1274 (31936).

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Van der Plas namens BBB. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee moties en die luiden als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet werkt aan de verdere voorbereiding van Lelystad Airport;

constaterende dat daarbij wordt uitgegaan van continu klimmen en dalen, het oplossen van laagvliegroutes en openingstijden van 6.00 uur tot 23.00 uur, met onder strikte voorwaarden uitloop tot middernacht;

overwegende dat in de praktijk routeafwijkingen, vertragingen en vluchten aan de randen van de dag kunnen voorkomen;

overwegende dat omwonenden moeten kunnen vertrouwen op duidelijke en toetsbare informatie over routes, vlieghoogtes, openingstijden en hinder;

verzoekt de regering om vóór de voorhang van het gewijzigde Luchthavenbesluit Lelystad Airport inzichtelijk te maken of de aannames over routes, vlieghoogtes, continu klimmen en dalen, routeafwijkingen en vluchten aan de randen van de dag ook in de praktijk uitvoerbaar en haalbaar zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Plas en Wiersma.

Zij krijgt nr. 1275 (31936).

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Dan mijn tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat voor Lelystad Airport parallel wordt gewerkt aan operationele voorbereidingen, een wijziging van het luchthavenbesluit en een natuurvergunning;

constaterende dat PAS-melders buiten hun schuld al jarenlang wachten op legalisatie;

overwegende dat beschikbare stikstofruimte niet altijd aansluit op de hexagonen waarop legalisatie van PAS-melders nodig is;

overwegende dat de overheid bij nieuwe ontwikkelingen niet voortvarender moet optreden dan bij het oplossen van bestaande knelgevallen die door overheidsbeleid zijn ontstaan;

verzoekt de regering om voor PAS-melders met dezelfde ambitie en voortvarendheid als bij Lelystad Airport inzichtelijk te maken welke stikstofruimte nodig en beschikbaar is, welke ruimte langer gereserveerd kan blijven en welke maatwerkoplossingen nodig zijn voor legalisatie, en de Kamer hierover vóór de zomer te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Plas en Wiersma.

Zij krijgt nr. 1276 (31936).

Dank u wel. Het woord is aan de heer Peter de Groot namens de VVD.

De heer **Peter de Groot** (VVD):

Dank, voorzitter. Eén motie, over regionale luchthavens.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er inmiddels miljoenen Nederlandse inwoners vliegen van buitenlandse luchthavens net over de grens;

constaterende dat dit aantal toeneemt, terwijl regionale luchthavens zoals Groningen Airport Eelde en Maastricht Aachen Airport geen aanbod van vakantievluchten van de grond krijgen;

overwegende dat grenseffecten zoals de hoogte van de vliegbelasting hierin een rol spelen;

verzoekt de regering een analyse van Groningen Airport Eelde en Maastricht Aachen Airport uit te vragen naar hun concurrentiepositie in relatie tot luchthavens over de grens, hierin in ieder geval de hoogte van de huidige vliegbelasting te betrekken, op basis van de analyse te bezien of en welke aanvullende beleidsopties mogelijk zijn en deze analyse en beleidsopties tijdig, voor de begrotingsbehandeling dit jaar, met de Kamer te delen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Peter de Groot en Goudzwaard.

Zij krijgt nr. 1277 (31936).

Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Grinwis namens de ChristenUnie.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Voorzitter. In aanloop naar het commissiedebat kwam op de website luchtvaartindetoekomst.nl, gehost door het ministerie van IenW, een nieuwsbericht naar buiten met als kop: minister Karremans streeft naar opening Lelystad Airport in oktober 2027. Daar werd in de pers van gemaakt dat het kabinet naar die opening streefde. In het commissiedebat werd echter duidelijk dat het niet allemaal zomaar koek en ei was. Vandaar de volgende motie, omdat mijn advies is: doe dat nou niet op deze manier.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat voor de ingebruikname van Lelystad Airport een onherroepelijke natuurvergunning is vereist, waar op dit moment nog geen zicht op is;

overwegende dat desondanks door de minister van IenW is gecommuniceerd dat hij naar opening van Lelystad Airport streeft in oktober 2027;

overwegende dat, nog afgezien van de nog niet beslechte discussie over de verdeling van stikstofruimte, het communiceren van openingsdata zonder dat aan de noodzakelijke vergunningsvoorwaarden is voldaan, verwachtingen wekt die mogelijk niet kunnen worden waargemaakt;

verzoekt de regering zolang er geen sprake is van een onherroepelijke natuurvergunning, geen nieuwe streefdatum meer te communiceren voor de start van commerciële vluchten van en naar Lelystad Airport,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Grinwis en Van der Plas.

Zij krijgt nr. 1278 (31936).

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Voorzitter, dan een tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in het coalitieakkoord is afgesproken dat "de totale CO₂-uitstoot van de burgerluchtvaart op Schiphol en Lelystad Airport in 2030 lager moet zijn dan in 2024 op Schiphol";

overwegende dat het kabinet rond de zomer met een verdere invulling komt;

verzoekt de regering met het oog hierop voor het eind van het jaar een concreet voorstel voor borging van de afspraak uit het coalitieakkoord aan de Kamer voor te leggen;

verzoekt de regering daarbij tevens te bezien of het voorstel voor borgingsinstrumenten moet gaan gelden voor alle Nederlandse luchthavens,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Grinwis, Köse en Zwindels.

Zij krijgt nr. 1279 (31936).

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Tot zover, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Het woord is aan de heer Graus van de PVV.

De heer **Graus** (PVV):

Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik heb vier moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering de kerosinereserves te vergroten zolang strategische schaarste en dreigingen voortduren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Graus.

Zij krijgt nr. 1280 (31936).

De heer **Graus** (PVV):

Hè, die blaadjes blijven altijd aan elkaar plakken!

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering in te zetten op geluidsreductie in plaats van krimp en nachtsluiting,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Graus.

Zij krijgt nr. 1281 (31936).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering de vliegbelasting te nivelleren tot minimaal een gelijk Europees speelveld dan wel tot het niveau van onze buurlanden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Graus.

Zij krijgt nr. 1282 (31936).

De heer Graus (PVV):

Dan de laatste motie, meneer de voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering, zeker ten tijde van de oorlog in het Midden-Oosten, de hiermee samenhangende energiecrises, mogelijke toekomstige schaarste van brandstoffen en ter verkrijging van een gelijk speelveld af te zien van de voorgenomen verhoging van de vliegbelasting,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Graus.

Zij krijgt nr. 1283 (31936).

De heer Graus (PVV):

En dan heb ik het niet eens over de financieel-economische schade en de sociaal-maatschappelijke gevolgen die het allemaal met zich meebrengt.

Ten slotte, meneer de voorzitter, als u mij toestaat, want ik heb toch nog even.

De voorzitter:

Zeker.

De heer Graus (PVV):

Ik merk dat de Twitteraccounts van diverse mensen zijn gehackt. Ik had een slapend Twitteraccount. Heel veel mensen, ook Kamerleden, hebben allemaal rare berichten gekregen. Ik ben het in ieder geval niet geweest. Dat kan ik

nu dan even zeggen. Ik doe verder niks met mijn Twitteraccount. Het is een of andere ... "Toetsenbordrukkers" noem ik ze. Die zitten Kamerleden het leven een beetje zuur te maken. Het zorgt voor een enorme verhoging van de administratieve lasten. Ik wil dus dat iedereen weet dat ik het niet ben geweest. Mevrouw Van der Plas sprak me er al persoonlijk op aan.

De voorzitter:

Ik denk dat meneer Heutink nog wel een appeltje met u te schillen heeft.

De heer Heutink (Groep Markuszower):

Nou, ik vond het al gek, want meneer Graus was finalist voor een kleine commissiepositie en er zou een publieke stemming zijn. Ik dacht: dat kan meneer Graus niet zijn!

De heer Graus (PVV):

Nee, nee, dat klopt. Ik had een prachtige Porsche gekocht en die had ik helemaal afbetaald; dat stond er ook. Maar dat is dus allemaal niet zo.

De voorzitter:

Als u toch een keer aan zo'n auto komt, rijd ik graag een keer met u mee.

De heer Graus (PVV):

Zeker, oké. Een gezegende avond nog. Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Graus. Het woord is aan mevrouw Beckerman van de SP.

Mevrouw Beckerman (SP):

Goedemiddag, of goedenavond inmiddels.

Voorzitter. Dit commissiedebat was mijn eerste debat over luchtvaart. Ik heb het daar ook gezegd: het leek alsof ik in een parallel universum was beland. Het kabinet, of deze minister, heeft aangekondigd Lelystad Airport volgend jaar te willen openen, ondanks dat er een geldende natuurvergunning voor stikstof nodig is. Daar wringt het. We horen namelijk al jarenlang dat PAS-melders niet gelegaliseerd kunnen worden vanwege te weinig stikstofruimte. Woningbouwprojecten zijn vertraagd of liggen stil vanwege stikstof. Nu gaat het Rijk wel zelf een aanvraag doen voor een luchthaven. Wat een pijnlijke boodschap voor woningzoekenden en PAS-melders dat dit de prioriteiten zijn. De andere bewindspersoon, van LNV, wringt zich in allerlei bochten door te zeggen dat hij vergunningsaanvragen gewoon moet beoordelen. Dat zal, maar hier is de overheid zelf medeaanvrager. Je hoeft deze aanvraag niet te doen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet zich bij woningbouw en de legalisatie van PAS-melders steeds beroept op een tekort aan stikstofruimte;

constaterende dat het kabinet tegelijkertijd werkt aan de opening van Lelystad Airport voor vakantievluchten;

overwegende dat schaarse stikstofruimte in de eerste plaats ingezet zou moeten worden voor maatschappelijke prioriteiten zoals woningbouw en het legaliseren van PAS-melders;

verzoekt de regering om vergunningsprocedures voor nieuwe luchtvaartprojecten waarbij de Staat partij is, zoals de opening van Lelystad Airport, niet voort te zetten zolang er onvoldoende stikstofruimte beschikbaar is voor woningbouw en de legalisatie van PAS-melders,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Beckerman.

Zij krijgt nr. 1284 (31936).

Mevrouw **Beckerman** (SP):
Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Beckerman. Het woord is aan het lid Kostić namens de Partij voor de Dieren.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet in de Luchtvaartnota voornemens is een nieuw integraal normenstelsel in te voeren voor uitstoot van schadelijke stoffen door de luchtvaart;

overwegende dat de ILT aangeeft dat het huidige instrumentarium in het ontwerp-LVB rondom luchtvaartemissies onvoldoende is om lokale luchtkwaliteit en gezondheid effectief te beschermen;

overwegende dat de ILT in haar brief van 12 januari aangeeft het te betreuren dat de door haar aangedragen denkrichtingen voor absolute grenswaarden niet zijn verwerkt in het ontwerp-LVB;

verzoekt de regering vóór het commissiedebat over Schiphol alle denkrichtingen die de ILT heeft aangedragen voor absolute emissiegrenswaarden met de Kamer te delen, en

gelijktijdig de Kamer precies te informeren hoe de huidige beleidskeuzes in het ontwerp-LVB zich verhouden tot de signalen van de ILT,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kostić.

Zij krijgt nr. 1285 (31936).

Kamerlid **Kostić** (PvdD):

Ik merk daarbij op dat 99,9% van de luchtvaartemissies gewoon niet wordt genormeerd, anders dan bij de andere industrieën. Daar moeten we gewoon iets mee.

Voorzitter, dan de laatste motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de minister van IenW inzet op een "parallele voorbereiding" van Lelystad Airport waarbij, in afwachting van de natuurvergunning, al wel operationele processen worden opgestart;

constaterende dat sommige van die operationele processen, zoals platformverkeer, proefdraaien, en toegenomen dienstverkeer en gasverbruik van gebouwen expliciet zijn meegenomen in de passende beoordeling van 2021 als stikstofbronnen die vergund moeten worden, maar dat een natuurvergunning nog altijd ontbreekt en die activiteiten dus niet vergund zijn;

constaterende dat het Rijk recent nog (op 16 april 2026) door de rechtbank op de vingers is getikt voor het onterecht afwijzen van een handhavingsverzoek ten aanzien van Lelystad Airport in zijn huidige omvang;

overwegende dat de huidige gang van zaken leidt tot een gevoel van onrecht bij anderen die ook stikstofruimte willen, zoals boeren en huizenbouwers;

verzoekt de regering de parallele voorbereiding te staken en zich aan de wet te houden door geen stikstof-emitterende activiteiten op te starten tot die activiteiten ook daadwerkelijk vergund zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kostić.

Zij krijgt nr. 1286 (31936).

Dank u wel. Het woord is aan de heer Köse namens D66.

De heer **Köse** (D66):

Dank u wel, voorzitter. Nederland heeft alles in huis om koploper te worden in duurzame luchtvaartbrandstoffen, ook wel afgekort als SAF. Juist nu investeren bedrijven in innovatieve SAF-projecten, die bijdragen aan onze klimaatdoelen, onze energieonafhankelijkheid en onze economie. Maar die investeringen vragen wel om duidelijkheid en voorspelbaarheid vanuit de overheid. Het is daarom van belang dat we de uitvoering van het Programma Stimuleren Duurzame Luchtvaartbrandstoffen niet laten vertragen.

Daarom dien ik met mevrouw Zwinkels een motie in om alles op alles te zetten om de SDL zo spoedig mogelijk open te stellen en vertraging te voorkomen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de openstelling van de Subsidieregeling Duurzame Luchtvaartbrandstoffen (SDL) oorspronkelijk was voorzien na het zomerreces, maar recente kabinetsuitingen wijzen op een mogelijke vertraging tot eind 2026;

overwegende dat de tijdige openstelling van de SDL van groot belang is voor de ontwikkeling van projecten voor synthetische duurzame luchtvaartbrandstoffen in Nederland;

overwegende dat vertraging van openstelling van de SDL leidt tot onzekerheid voor initiatiefnemers en investeerders, en daarmee het risico vergroot dat projecten vertraging oplopen of buiten Nederland worden gerealiseerd;

overwegende dat het uitblijven van tijdige openstelling van de SDL de opschaling van eSAF-productiecapaciteit belemmert, terwijl die noodzakelijk is met het oog op de bijmengverplichting uit de ReFuelEU Aviation-verordening vanaf 2030;

overwegende dat versnelling van duurzame brandstoffenproductie van belang is voor het halen van de klimaatdoelen, het verstevigen van het concurrentie- en verdienvermogen én het verminderen van afhankelijkheid van het buitenland;

verzoekt de regering zich maximaal in te spannen om de SDL zo spoedig mogelijk in 2026 open te stellen en verdere vertraging te voorkomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Köse en Zwinkels.

Zij krijgt nr. 1287 (31936).

Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Zwinkels namens het CDA. Gaat uw gang.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA):

Dank u wel, voorzitter. Ik ben allereerst blij met de duidelijke toezegging van de minister dat een eventueel besluit over zogenaamde groeiverdiensystematiek voor Schiphol voor inwerkingtreding wordt voorgelegd aan de Kamer, dat zo'n besluit richting 500.000 vliegbewegingen in ieder geval niet in deze kabinetsperiode zal worden genomen en dat dit dus ook wordt aangepast in het LVB.

Het LVB Schiphol moet, als ik het goed heb, op 1 november dit jaar in werking treden. Kan de minister kort toelichten welke tijd en ruimte er tot die tijd voor de Kamer is om het LVB te bespreken en met eventuele wijzigingen te komen?

Voorzitter. Omwonenden wachten al lang op duidelijkheid als het gaat om de laagvliegroutes rond Lelystad Airport en de definitieve vastlegging daarvan. De minister gaf aan dat dit via de luchtvaartgids gebeurt bij ingebruikname van de luchthaven. Tegelijkertijd vinden wij het goed dat hij heeft toegezegd om aan de slag te gaan met de oplossing van LVNL en om dit zwart-op-wit te bevestigen, eerder dan dat moment, dus om daar in een Kamerbrief helderheid over te geven. Mijn vraag is simpel: wanneer kunnen we die brief van de minister verwachten?

Tot slot. Wij steunen een aantal moties — het werd net al gezegd — namelijk die over het stimuleren van duurzame brandstoffen, van D66, over regionale luchthavens, van de VVD, en over het borgen van het CO₂-plafond, zoals vastgelegd in ons coalitieakkoord, van de ChristenUnie. Dank aan de collega's daarvoor.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Dan is tot slot het woord aan de heer Heutink namens de Groep Markuszower.

De heer **Heutink** (Groep Markuszower):

Voorzitter. Ik heb één motie, over de achterstanden bij de ILT, in onze luchtvaartsector. Mensen raken in de knel en moeten echt veel te lang wachten voordat ze eindelijk een keer antwoord krijgen van de ILT.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de ILT kampt met een steeds verder oplopende achterstand als het gaat om de uitgifte van vliegbrevetten;

constaterende dat de ILT bijna standaard de uitgiftetermijn verlengt naar de wettelijke zestien weken;

constaterende dat veel mensen voor hun werk afhankelijk zijn van het tijdig hernieuwen van hun vliegbrevet en dat de alsmaar oplopende doorlooptijden werkloosheid tot gevolg zullen hebben;

van mening dat zowel de ILT als de mensen in de vliegsector gebaat zijn bij een schone lei en nieuwe handvatten;

verzoekt de regering om te onderzoeken welke maatregelen er te nemen zijn teneinde de huidige achterstand bij de ILT weg te werken;

verzoekt de regering ook om tezamen met de ILT te bekijken of de werkwijze aangepast dan wel ingekort kan worden zodat er geen nieuwe achterstand ontstaat,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Heutink.

Zij krijgt nr. 1288 (31936).

De heer **Heutink** (Groep Markuszower):

Dank u wel, meneer de voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik schors zes minuten voor de beantwoording van het kabinet.

De vergadering wordt van 18.42 uur tot 18.48 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de minister voor de appreciaties van de ingediende moties. Ik heb wat vrienden meegenomen, meneer Karremans.

Minister Karremans:

Ja, ik heb het door. Ze passen net allemaal in één vliegtuig, dus dat is mooi.

De voorzitter:

Gaat uw gang. Kort en bondig.

Minister Karremans:

Ja. Mijn collega komt er nog aan, volgens mij. Ik ga het snel doen. Ik begin met de vraag van mevrouw Zwinkels: wanneer volgt de Kamerbrief met helderheid over hoe in de luchtvaartgids de laagvliegroutes zijn opgelost? In de technische briefing van 31 maart heeft LVNL daar meer duidelijkheid over gegeven. In de brief die ik gisteren, dus op 11 mei, heb gestuurd naar de Kamer is dat nog eens een keer zwart op wit samengevat. Ook bij het aanbieden van het gewijzigde luchtvaartbesluit zal ik de Kamer daar schriftelijk over informeren.

Dan kreeg ik de vraag of ik nog kan toelichten welke tijd en ruimte er tot 1 november voor de Kamer is om het LVB te bespreken en met eventuele wijzigingen te komen. Het is goed om daarbij te onthouden dat het natuurlijk een superlang proces is waar al heel veel Kamerdebatten over zijn gevoerd onder veel van mijn voorgangers. Daarin is natuurlijk ook besproken wat de input moet zijn van die Balanced Approachprocedure. Dit is de uitkomst. We kunnen dus niet meer aan bijvoorbeeld aantallen komen, maar we gaan natuurlijk gewoon nog uitgebreid spreken in het commissiedebat volgende week dinsdag.

Dan kom ik bij de eerste motie die ik kan appreciëren. Dat is die op stuk nr. 1273, over het dubbele gebruik van Lelystad. Ik zal het snel doen, voorzitter. Dat is de motie van mevrouw Kröger. Die moet ik ontraden, omdat er juist synergie is tussen commercieel groothandelsverkeer en Defensie, en niet tussen General Aviation en Defensie. Dat zijn gewoon andere grootheden. Ik zie de voormalige minister van Defensie knikken. Ik zal het dus wel bij het juiste eind hebben.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 1273 wordt ontraden.

De motie op stuk nr. 1274.

Minister Karremans:

De motie op stuk nr. 1274 ontraad ik ook. Daarbij verwijs ik gemakshalve en omwille van de snelheid naar de brief die ik daar gisteren over gestuurd heb.

De motie op stuk nr. 1275 is overbodig, ook omdat in algemene zin geldt dat de handhaafbaarheid en de uitvoerbaarheid door LVNL en ILT worden getoetst als onderdeel van het reguliere proces van het vaststellen van een luchthavenbesluit.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 1276.

Minister Karremans:

Die is overbodig.

De motie op stuk nr. 1277 geef ik het oordeel Kamer.

De voorzitter:

U zei over de motie op stuk nr. 1275 dat die overbodig was.

Minister Karremans:

Sorry, was dat de motie op stuk nr. 1275? Ja, excuus. Dat was de motie op stuk nr. 1275.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 1276.

Minister Karremans:

De motie op stuk nr. 1276 doet mijn collega.

De motie op stuk nr. 1277 krijgt oordeel Kamer. U heeft helemaal gelijk, dank.

Ik denk dat ik over de motie op stuk nr. 1278, die over de datum gaat, kort kan zijn. Die ga ik ontraden. Ho! Ja, dat was de motie van de heer Grinwis.

De voorzitter:

Er komt één vervolgvraag van meneer Grinwis.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Ik ben verrast dat deze motie wordt geapprecieerd door de minister van IenW, want de motie gaat helemaal over stikstof. Dat is toch echt het terrein van de minister van LNV. Ik ben dus ook wel benieuwd naar het oordeel van de minister van LNV hierover. Ik zou het echt heel raar vinden, want deze minister heeft tijdens het commissiedebat ook erkend dat de natuurvergunning de cruciale stap wordt voor de vraag of we dit vliegveld wel of niet voor een bepaalde datum kunnen openen voor burgerluchtvaart. Ik snap deze wat laconieke "ontraden"-reactie dus niet echt.

Minister **Karremans**:

Ik snap deze reactie niet, want het is wel degelijk mijn terrein. Ik heb namelijk altijd gesteld dat de opening van Lelystad Airport voorwaardelijk is aan het hebben van een natuurvergunning. Maar we hebben in de commissiedebatten uitgebreid met elkaar gewisseld. Ik denk dat het verstandig is om die stip op de horizon te zetten. Maar ik heb daar altijd bij gecommuniceerd dat de voorwaarde van de natuurvergunning het niet in een keer de portefeuille van mijn collega van LNV maakt. Dit is waar wij als kabinet ook voor staan.

De **voorzitter**:

We gaan naar de appreciatie van de motie op stuk nr. 1279. Nee, nee, nee, meneer Grinwis. U had één vervolgvraag.

Minister **Karremans**:

De motie op stuk nr. 1279 krijgt oordeel Kamer. Dat gaan we dus dit jaar doen.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 1280.

Minister **Karremans**:

De motie op stuk nr. 1280 is ontijdig. Die gaat over het aanvullen van strategische voorraden zoals kerosine. Het is nu wel een heel lastig moment om dat te doen. De prijzen zijn nu natuurlijk ontzettend hoog. We werken natuurlijk met de luchtvaart om te voorkomen dat we überhaupt met tekorten komen te zitten. Daar zit dus veel werk in. Die motie geef ik dus het oordeel ontijdig.

De motie op stuk nr. 1281 krijgt oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 1282 ontraad ik. Er is geen dekking.

De motie op stuk nr. 1283 ontraad ik ook.

De motie op stuk nr. 1285 is oordeel Kamer als ik 'm zo kan interpreteren dat de bestaande grensvoorwaarden voor emissies in het LVB, die de ILT toetst in haar HUF-toets, inderdaad omgezet zouden kunnen worden naar absolute grensvoorwaarden. In antwoord op schriftelijke vragen van de Kamer is al uitgelegd dat er op dit moment niet voor is gekozen om de grensvoorwaarden aan te passen. Het lid Kostić heeft dus al heel veel informatie, maar als ik de motie zo kan invullen dat de Kamer op hoofdlijnen een overzicht ontvangt van de denkrichtingen en daarbij ook een algemene uiteenzetting van hoe het LVB en de denkrichtingen

zich tot elkaar verhouden, dan kan ik de motie dus oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:

Ik kijk naar lid Kostić. Zij stemt in. Daarmee krijgt de motie op stuk nr. 1285 ook oordeel Kamer.

Minister **Karremans**:

Oké.

Dan is de motie op stuk nr. 1286 ontraden. Uiteraard gaan wij geen dingen doen zonder een natuurvergunning als die wel nodig is; daar zijn we het over eens. Hier lopen veel dingen door elkaar. In het coalitieakkoord is er gekozen voor een opening voor jachtvliegtuigen en voor groothandelsverkeer. De voorbereiding daarvoor voer ik uit.

De **voorzitter**:

Eén korte vervolgvraag.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):

Zegt de staatssecretaris dat de voorbereidingen voor de opening van Lelystad Airport nu geen extra stikstof kosten? Is er dan geen extra autoverkeer? Gaat er geen verwarming aan? Ik hoor graag iets meer uitleg, desnoods schriftelijk achteraf.

Minister **Karremans**:

Alles waarvoor een natuurvergunning nodig is, zal volgens die procedure worden doorlopen. Stel dat het gaat om het nemen van een luchthavenbesluit; dat is een van de voorbereidingen die we treffen. Dat moet door ambtenaren gedaan worden, en die stoten geen stikstof uit.

De **voorzitter**:

Dan de motie op stuk nr. 1287.

Minister **Karremans**:

De motie op stuk nr. 1287 krijgt oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 1288 krijgt ook oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

Ik dank de minister en geef het woord aan de minister van Landbouw voor de appreciatie van de resterende moties.

Minister **Van Essen**:

Voorzitter. Dat gaan we weer op z'n Deventers doen. Dat bent u van mij gewend!

Ik wil de motie op stuk nr. 1272 oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 1272 krijgt oordeel Kamer.

Minister **Van Essen**:

Ik wil de motie op stuk nr. 1276 oordeel Kamer geven.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 1276 krijgt oordeel Kamer.

Minister Van Essen:

De motie op stuk nr. 1284 wil ik ontraden: het kan niet.

De voorzitter:

Wat zegt u over de motie op stuk nr. 1284?

Minister Van Essen:

Die kan ik niet uitvoeren, dus die ontraad ik.

De voorzitter:

Ontraden.

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de appreciatie van de ingediende moties. Ik zie dat mevrouw Beckerman nog een interruptie heeft.

Mevrouw Beckerman (SP):

Ik wil eerst gewoon weten waarom het niet zou kunnen. Daarna heb ik een interruptie.

De voorzitter:

Kunt u een toelichting geven op de appreciatie van de motie?

Ik wil trouwens nog even wat rust in de zaal. We gaan zo stemmen. Kort nog even rust, we zijn bijna bij de stemmingen aangekomen. Het woord is aan de minister.

Minister Van Essen:

In mijn rol als bevoegd gezag heb ik geen mogelijkheden om te sturen op vergunningsaanvragen. Iedereen kan een vergunning indienen. Het is dan aan mij om die te beoordelen. Deze motie zou het bijvoorbeeld ook onmogelijk maken voor Defensie om nog iets aan te vragen rondom vliegen. Dat lijkt mij onwenselijk. Het kan dus niet en het is ook onwenselijk. Ontraden.

Mevrouw Beckerman (SP):

Het kan wel. De vraag is of je het wil. Die motie maakt nou juist het onderscheid. We hebben in dit commissiedebat gezien dat de ene minister een datum roept waarop de luchthaven opengaat terwijl de andere bewindspersoon zegt: ik ga alleen maar over het beoordelen van de vergunning. Mag ik dan het feitelijke antwoord? Lelystad Airport is onderdeel van de Royal Schiphol Group. De Staat heeft 69,77% van de aandelen daarvan. Het is toch heel wrang dat je zo veel PAS-melders en zo veel woningbouwprojecten laat wachten en jezelf dan wel stikstofruimte hiervoor gunt?

Minister Van Essen:

We hebben volgens mij in het commissiedebat duidelijk gewisseld over dat ik twee petten heb. Ik heb mijn pet als

landbouwminister en mijn pet als bevoegd gezag voor vergunningaanvragen. Ik heb in die rol als bevoegd gezag geen mogelijkheid om te sturen op vergunningaanvragen, maar ik kan ze wel beoordelen.

De voorzitter:

Ik dank de minister voor de appreciatie van de ingediende moties.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit tweeminutendebat. Over de ingediende moties zal dinsdag worden gestemd. Ik schors een heel kort ogenblik. Daarna zullen we hoofdelijk stemmen over het verzoek van de heer Klaver.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.